

خلاصی از شرّ جوندگان (موش‌های صحرایی و خانگی) Getting Rid of Rodents (Rats and Mice)

موش خانگی تقریباً ۶ میلی‌متر (1/4 اینچ) طول دارد و بیضوی شکل است. فضله‌ی موش سیاه حدود ۱۳ میلی‌متر (3/2 اینچ) طول دارد و دو سر آن نیز است، و فضله‌ی موش قهوه‌ای حدود ۱۹ میلی‌متر (3/4 اینچ) است و دو سر آن کند است.

بهترین راه‌هایی از شرّ موش‌های خانگی و صحرایی استفاده از تله است. اگر برای موش‌های صحرایی از تله‌های فنی استفاده می‌کنید، سه عدد از آن‌ها را به ردیف طعمه بگذارید ولی فتر آن‌ها را فعال نکنید. برای طعمه از میوه خشک، کره‌ی بادام زمینی مخلوط با جو دو سر، یا پنیر استفاده کنید. تله‌ها را در «زاویه‌ی صحیح» نسبت به دیوار (۹۰ درجه)، در محلهایی که رفت و آمد می‌کنند قرار دهید طوری که طعمه به سمت دیوار قرار گیرد. پس از اینکه جوندگان به خوردن طعمه عادت کردند، آنگاه تله‌ها را فعال کنید. مطمئن شوید که طعمه محکم روی زبان‌های مخصوص جای طعمه قرار گرفته باشد تا به محض برداشته شدن آن، فتر به کار بیافتد.

هنگامی که یک جونده را می‌گیرید، هرگز آن را با دست برهنه لمس نکنید. هنگام دست زدن به جونده مرده یا تله، دستکش بپوشید. موش خانگی یا صحرایی مرده را در دو کیسه بگذارید، در آن را محکم ببندید، سپس آن‌ها را دفن کنید، بسوزانید یا مطابق با آیین‌نامه‌ی شهر محل سکونتتان، آن‌ها را در زباله‌ها بیاندازید. برای استفاده مجدد از تله، باید دستکش بپوشید.

چگونه می‌توانم مانع زندگی کردن جوندگان در املاکم شوم؟

برای اینکه از خانه کردن جوندگان در ملک خود پیشگیری کنید، می‌توانید اقدام‌های زیر را انجام دهید.

۱. منابع آب و غذا را از بین ببرید:

- زباله‌ها را در ظروف مقاوم در برابر حیوانات موذی بریزید که درشان محکم بسته شود.
- برای کنترل جوندگان، راهنمایی‌های تهیه کمپوست (تهیه کود از زباله‌های غذایی) را رعایت کنید.
- هر گاه زباله‌های غذایی را در ظرف کمپوست واقع در حیاط می‌ریزید، حتماً در آن را ببندید.
- از آهک استفاده کنید.
- کمپوست را هم بزنید.
- ظرف کمپوستی بگیرید که در مقابل حیوانات موذی مقاوم باشد.
- میوه‌ها و دانه‌های افتاده از درختان را از حیاط جمع‌آوری کنید.
- غذاهای حیوان‌های خانگی را پس از غذا دادن به آنها بی‌درنگ جمع‌آوری کنید و آنها را در طول شب بیرون نگذارید.
- زباله و زائده‌ی غذایی را از قفسه و آغل حیوان‌های خانگی تمیز کنید.
- زیر ظرف‌های غذای پرندگان سینی بگذارید و دانه‌های ریخته شده را مرتب جمع‌آوری کنید.
- اگر لوله‌های آب چکه می‌کنند، آنها را تعمیر کنید تا آب در دسترس جوندگان نباشد.
- حوض آب یا استخر خانگی را هنگامی که مورد استفاده نیستند پوشانید.

اگر چه بیش از ۲۰ گونه جونده در بریتیش کلمبیا وجود دارد، تنها ۳ گونه از آن‌ها باعث دشواری‌های معمول در خانه و مزرعه می‌شوند. این گونه‌ها عبارتند از:

- موش خانگی؛
- موش صحرایی قهوه‌ای؛ و
- موش سیاه.

جوندگان چه آسیب‌هایی می‌توانند برسانند؟

موش‌های صحرایی و خانگی می‌توانند خسارت‌های قابل ملاحظه‌ای به اموال وارد کنند زیرا آن‌ها مواد عایق‌بندی ساختمان، دیوارپوش‌ها یا تخته‌های دیواری و سیم‌کشی ساختمان را می‌جویند یا تکه‌تکه می‌کنند. این جوندگان انواع غذاها را می‌خورند، از جمله غذاهایی که در کمد یا کابینت‌های آشپزخانه نگهداری می‌کنید. اگر غذایی بخورید که توسط جوندگان آلوده شده باشد، امکان دارد به یک بیماری غذابرد مبتلا شوید. در برخی موارد، اگر توسط جونده‌ای گزیده شوید، یا اگر با جایی که آلوده به ادرار یا فضولات جوندگان شده است در تماس قرار گیرید، امکان دارد بیماری‌هایی را به دیگران منتقل کنید.

سندروم ریوی هانتاویروس (Hantavirus Pulmonary Syndrome) یا به اختصار (HPS) با استنشاق فضله‌های خشک موش گوزن وحشی مرتبط شناخته شده است. HPS با موش‌های خانگی که رواج بیشتری دارند مرتبط نیست. برای آگاهی بیشتر، این پیوند آگاهی‌رسانی را ببینید: [HealthLinkBC File #36 سندروم ریوی هانتاویروس](#). کنه‌ها و کک‌هایی که توسط جوندگان منتقل می‌شوند نیز می‌توانند بیماری‌ها را گسترش دهند. برای آگاهی بیشتر در باره‌ی کک‌گزیدگی، این پرونده آگاهی‌رسانی را ببینید: [HealthLinkBC File #01 کنه‌گزیدگی و بیماری](#).

آیا پیدا کردن جوندگان آسان است؟

پیدا کردن موش‌های صحرایی و خانگی آسان است چرا که آن‌ها شواهد زیادی از خود به جای می‌گذارند. این جوندگان خرابکاری زیادی را باعث می‌شوند، از جویدن پاکت غلات (سیرپال) صبحانه گرفته تا گاز زدن میوه‌هایی که روی پیشخوان گذاشته‌اید. امکان دارد در درون ساختمان موادی برای آشیانه ساختن موش خانگی پیدا شود یا سوراخهایی برای لانه‌سازی موش صحرایی در خاک حیاط وجود داشته باشد. فضولات قهوه‌ای تیره در جاهایی که جوندگان می‌خورند و عبور می‌کند، نشانه‌ی مطمئنی از هجوم آنهاست. هنگامی که خانه ساکت باشد، امکان شنیدن صدای حرکت آن‌ها به اطراف (دویدنشان در لابه‌لای دیوارها، در فضای زیر سقف و زیر شالوده‌ی ساختمان) یا حتی صدای جویدن آن‌ها وجود دارد.

چگونه می‌توانم از شرّ جوندگان خلاصی یابم؟

موش‌های صحرایی و خانگی به سرعت بجهدار می‌شوند، بنا بر این مهم است که به سرعت و به شکلی مؤثر آن‌ها را بیابید و خود را از شرّشان خلاص کنید. حتی اگر جونده‌ی را به چشم خود نبینید، از روی اندازه و شکل فضله‌ی آن می‌توانید دریابید که موش خانگی یا صحرایی است. مهم است بدانید که می‌خواهید از چه نوع جونده‌ی خود را خلاص کنید، چرا که شیوه‌های مختلفی برای کنترل جونده‌های مختلف وجود دارد. فضله‌ی

۲. مکانهای مخفی شدن و زندگی جوندگان را از بین ببرید:

- محوطه‌ی پیرامونی را از گیاهان، الوار یا آشغال پاک نگاه دارید.
- گیاهان نزدیک ساختمان را هرس کنید طوری که ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر (۶ تا ۸ اینچ) بالاتر از زمین شاخ و برگ نباشد.
- شاخه‌های درختان و درختچه‌ها را هرس کنید تا از دسترسی جوندگان به بالکنی یا سقف پیشگیری شود.
- توده‌ی الوار و سایبان یا کپر بلااستفاده و قدیمی را از حیاط جمع کنید.
- خودروها یا مبلمان قدیمی را در حیاط منزل نگهداری نکنید.
- الوار و هیزم را بر پایه‌هایی ۳۰ تا ۴۵ سانتی‌متر (۱۲ تا ۱۸ اینچ) بالاتر از زمین نگهداری کنید.

۳. ساختمان‌های ضد حیوانات موزی:

- فضاهای گریه‌رو، کانالهای تهویه و ورودی فضای زیر شیروانی را با توری‌های فلزی یا شبکه‌های آهنی ۶ میلی‌متری (1/4 اینچی) ببندید.
- هر گونه ورودی دیوارهای خارجی ساختمان که بزرگتر از ۶ میلی‌متر (1/4 اینچ) باشند را ببندید. با دقت مراقب چهارچوب درها و شکاف‌های بین پوشش بیرونی دیوارها و شالوده‌ی خانه باشید. اگر موش سیاه دارید، فراموش نکنید که امکان وجود سوراخ در اطراف پشت بام را بررسی نمایید.
- ترکهای موجود در پایه‌ها و شالوده‌ی سیمانی خانه را تعمیر کنید.
- سایبان درون حیاط را بر روی پایه‌های بتونی بسازید.

آیا می‌توانم برای خلاصی از جوندگان از سم استفاده کنم؟

استفاده از سم یا طعمه برای کنترل جوندگان ایده‌ی خوبی نیست. جوندگانی که مسموم می‌شوند می‌توانند از محل دور شوند و در جایی دور از دسترس بمیرند، و در نتیجه بوی نامطبوعی را باعث شوند. سم‌ها همچنین می‌توانند به طور تصادفی به حیوان‌های خانگی، حیوان‌های وحشی، یا حتی کودکان نیز آسیب برسانند.

دفع‌کننده‌های فراصوتی، اگر چه در ابتدای کار مؤثر واقع می‌شوند، اما گران هستند و در درازمدت نیز برای از بین بردن جوندگان موفقیت‌آمیز نیستند.

اگر پس از انجام اقدام‌های پیشگیرانه، مشکل موش صحرایی در ملک شما همچنان برطرف نشده باشد و بخواهید استفاده از سم را امتحان کنید، موارد معینی هستند که باید در نظر بگیرید:

- چند روز قبل از گذاشتن طعمه سمی، غذای غیر سمی بگذارید تا جونده به خوردن غذا در محیط عادت کند.
- دستورهای روی برجسب ماده سمی را به دقت بخوانید.
- طعمه سمی را در جاهایی کار بگذارید که کودکان یا حیوان‌های خانگی به آن دسترسی نداشته باشند.
- جونده‌های مرده را بی درنگ جمع کنید و تمامی طعمه‌های سمی را پس از پایان یافتن کنترل حیوانات موزی جمع‌آوری کنید.

اگر نمی‌توانید خودتان جوندگان را کنترل کنید، با یک شرکت مجاز که کارکنانش دارای گواهی باشند تماس بگیرید تا به شما کمک کند.

چگونه می‌توانم مکانهایی که جوندگان زندگی کرده‌اند را تمیز کنم؟

از راه افتادن گرد و غبار در مکانهایی که موش‌ها می‌زیسته‌اند جلوگیری کنید. برای این کار، قبل از شروع به مدت ۳۰ دقیقه محیط پیرامونی را

تهویه کنید و آن را با ضد عفونی‌کننده‌های خانگی بشویید. بیشتر ضد عفونی‌کننده‌های همه‌کاره و شوینده‌های خانگی کارآمد هستند. مخلوطی از ۱ پیمانه مایع سفیدکننده با ۱۰ پیمانه آب نیز می‌توان استفاده کرد. مخلوط را با دقت در محیط بریزید تا از هر زدن هر گونه ویروس موجود در محل جلوگیری نمایید – از اسپری استفاده نکنید.

فضله‌ها، مواد لانه‌سازی و دیگر آشغالها را با دستمال کاغذی ضخیم جمع کنید و در کیسه نباله بریزید. با جاروی دستی یا برقی محل را جارو نکنید.

محتویات را در دو لایه کیسه بگذارید، در کیسه‌ها را ببندید، و آنگاه آن را دفن کنید، بسوزانید، یا آن‌ها را مطابق با آیین‌نامه‌ی شهرداری در زباله‌ها بگذارید.

کف ساختمان، فرش‌ها، لباسها و رختخوابها را تمیز کنید، پیشخوانها، کابینت‌ها و کتوهای که با موش در تماس بوده‌اند را ضد عفونی کنید.

دستکش‌های پلاستیکی را قبل از بیرون آوردن با ضد عفونی‌کننده یا با آب و صابون بشویید. پس از در آوردن دستکش، دستتان را با آب و صابون بشویید.

در هنگام تمیزکاری، حتماً ماسک فیلتردار، دستکش پلاستیکی و عینک ایمنی مناسب به اندازه بپوشید. برای آگاهی بیشتر در باره ماسک‌های مناسب، با واحد بهداشت همگانی محل یا افسر بهداشت محیط زیست تماس بگیرید.

برای آگاهی بیشتر

برای آگاهی بیشتر، از وبسایت دولت استانی بریتیش کلمبیا – جوندگان به نشانی زیر دیدن کنید

<http://www2.gov.bc.ca/gov/content/environment/pesticide/es-pest-management/managing-pests/animals/rodents> یا با افسر بهداشت محیط زیست محل زندگی خود تماس بگیرید.

برای پرونده‌های اطلاع‌رسانی HealthLinkBC در مورد موضوعهای دیگر، به وبسایت www.HealthLinkBC.ca/healthfiles یا به واحد بهداشت همگانی محل خود مراجعه کنید.

برای دریافت اطلاعات بهداشتی غیر اضطراری و آگاهی از خدمات موجود در بریتیش کلمبیا به وبسایت www.HealthLinkBC.ca مراجعه کنید یا با 1-1-8 تماس بگیرید.

برای کمک به ناشنویان یا کسانی که اختلال شنوایی دارند در بی‌سی با 1-1-7 تماس بگیرید.

در صورت درخواست، خدمات ترجمه به بیش از 130 زبان ارائه می‌گردد.